

»Djeca za sigurnost u prometu« - ostvarenje multisektorske suradnje na regionalnoj razini

Ana Fujs, Jadranka Jovanović

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

Sažetak:

Prikazani primjer programa podizanja svijesti sudionika u prometu o posljedicama konzumiranja alkohola je plod uspješne dugogodišnje suradnje više različitih sektora - zdravstva, školstva, policije i nevladinih udruga. Glavna aktivnost u programu je završna ulična akcija ostvarena zajedničkom suradnjom svih ustanova, a u sklopu koje najviše dolazi do izražaja trenutak kada djeca prilaze vozaču upravo zaustavljenom od strane policijskog službenika te mu uručuju svoj likovni uradak s porukom (emocionalan efekt). Tako efekt »preplašenosti« iza kojeg odmah uslijedi ugodno iznenađenje, dovodi do trajnog sjećanja na događaj kod vozača. Zanimljiva medijska izvješća posebno naglašavaju važnost takve akcije i pritom »diraju u srce« sve odrasle – roditelje, bake i djedove, tetke i stričeve... te napokon, sudionike u prometu.

Ključne riječi: sigurnost u prometu, podizanje svijesti sudionika u prometu, predškolska djeca, školska djeca, multisektorski pristup, ulična akcija, likovni natječaj.

Ovaj program rezultat je suradnje *Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota (ZZV MS)*, osnovnih škola i vrtića regije Pomurje, Policijske uprave Murska Sobota i Pomorskog udruženja za borbu protiv raka. Svi navedeni svojom stručnošću doprinose realizaciji programa koji se neprekidno provodi od 2002. godine.

Cilj programa je podizanje svijesti sudionika u prometu o posljedicama konzumiranja alkohola.

Ciljane skupine su svi sudionici u prometu, dok su predškolska i školska djeca aktivni sudionici u provođenju zdravstveno-odgojnog programa.

Značajke programa i aktivnosti:

Svake godine u programu sudjeluje većina osnovnih škola i vrtića u Pomurju sa prosječno 1400 djece. Osnovne značajke programa su:

- Multisektorski pristup (zdravstvo, školstvo, policija i nevladine udruge).

- Višestruka primjena dječjih radova u svrhu zdravstvenog odgoja (odgojni utjecaj samog izrađivanja predmeta, koji potom služi kao pomagalo pri učenju u vrtiću i školi, a istovremeno je poruka odraslim sudionicima u prometu; posebnost izrađenog predmeta i njegove distribucije je način na koji djeca šalju poruku odraslima, obzirom da se zasniva na »emocionalnoj obojenosti«).
- Ulična akcija ostvarena zajedničkom suradnjom svih ustanova, u sklopu koje najviše dolazi do izražaja trenutak kada djeca prilaze vozaču upravo zaustavljenom od strane policijskog službenika te mu uručuju svoj mali rad (emocionalan trenutak).
- Ulična akcija uvijek se organizira na isti dan u godini.
- Velik odjek završnog dijela programa – ulične akcije.
- Dječji radovi također se koriste u sklopu drugih zdravstveno-edukativnih akcija (štanovi, radionice u lokalnim zajednicama te u većim trgovačkim centrima...).
- Kontinuirano izvođenje programa.

Čitav program koordinira Zavod za zdravstveno varstvo Murske Sobote. Svake godine program započinje obaviješću Zavoda o početku aktivnosti na početku školske godine, kada odgajatelji i učitelji u vrtićima i školama u svoj nastavni plan uključuju i temu alkohola i njegovih posljedica. Ovisno o starosti djeteta, učitelji se u svom radu koriste raznim metodama. Zajedno s njima, djeca izrađuju radove na temu zadanu u obavijesti Zavoda. Obično su to likovni radovi (otisak šake, medaljoni, crteži...) s njihovim porukama. Istovremeno se priprema završna ulična akcija, u kojoj također sudjeluju policijski službenici kao i nevladine organizacije. Glavna aktivnost programa je završna ulična akcija, čije su glavne »zvijezde« policijski službenici s djecom. Na praznik Martinja, u odabranoj prometnoj ulici policijski službenici provode kontrolu prometa. Pritom mjere brzinu vožnje i zaustavljaju slučajne sudionike u prometu. Nakon susreta s policijskim službenikom, prilikom kojeg je vozač obično »preplašen«, te kontrole isprava, slijedi ugodno iznenađenje. Vozaču prilazi dijete te mu poklanja svoj mali rad uz brošuru o štetnom utjecaju alkohola. Na uličnoj akciji prisutni su i predstavnici medija, koji se javljaju uživo s mjesta događaja. O samom događanju javnost se izvještava i kasnije. Odjek u javnosti je redovito velik i nadilazi granice lokalnog interesa.

Zaključak:

Ovaj program primjer je uspješne dugogodišnje suradnje više različitih sektora. Sadržaj samog programa usklađen je i usko vezan uz primarno područje djelovanja partnera u ovoj suradnji, što pridonosi sinergijskom postizanju ciljeva te isplativosti u odnosu na krajnji učinak. Metodologija ovog načina rada zasniva se i na inovativnosti. Naglasak je na

izvođenju završne ulične akcije. Efekt »preplašenosti« iza kojeg odmah uslijedi ugodno iznenađenje, dovodi do trajnog sjećanja na događaj kod vozača. Zanimljivi medijski izvještaji posebno naglašavaju važnost takve akcije i pritom »diraju u srce« sve odrasle – roditelje, bake i djedove, tetke i stričeve... te napokon, sudionike u prometu.

Snimka s ulične akcije - »djeca-policajci« dijele brošure o opasnom utjecaju alkohola u prometu